

מערך שיעור

היישוב שלי - סיפור של מקום - ערבות הדדית

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ג'

ציר מוביל: היישוב שלי כדרך להבנת הזהות המקומית

רעיון מרכזי: היישוב שלי כדרך להבנת הזהות המקומית והחיבור לסיפור ההתיישבות הציונית בארץ ישראל

נושא: היישוב שלי - סיפור של מקום - ערכים וחיים קהילתיים

מיומנויות:

1. אוריינות לשונית
2. חשיבה יצירתית
3. מודעות חברתית

ערכים וסוגיות לדיון:

- צדק חברתי וערבות הדדית - כיצד הסולידריות והערבות ההדדית משעות על הקשר שלי עם המשפחה / החברה / הקהילה?
- כיבוד ערכי המורשת והתרבות
- אהבת הדעת וחדוות הלמידה
- תחושת הקשר והשייכות למדינת ישראל

בין-תחומיות: תנ"ך, אומנות, מוזיקה

פתיחה

מטרות: לעורר סקרנות ורגש של חיבור לחברי הכיתה ולקהילה. להתחיל במעורבות רגשית וחוייתית.

מה צריך?

מראה

מה עושים?

1. מציגים מראה קטנה ושואלים: "מה אתם רואים במראה?"
(התלמידים עונים: "את עצמי, שולחן, הכיתה...").
2. שואלים: "ואם היינו שמים את כל הכיתה במראה – מה היינו רואים?"
3. מובילים לשיחה: מהי קבוצה? מה זאת קהילה? מה הופך אותה לטובה?
4. ערבות הדדית – מסבירים: "ערבות הדדית זה כשאנחנו לא חושבים רק על עצמנו – אלא עוזרים גם לחברים, ואם אנחנו נצטרך עזרה – הם יעזרו לנו. כמו משפחה, רק בכיתה או בשכונה".

למידה פעילה

מטרות: לפתח כישורי שיח, פתרון בעיות וחשיבה ערכית.

מה צריך?

גלגל הערבות
ההדדית

יובל המבולבל-
ואהבת לרעך
כמוך

ואהבת לרעך
כמוך - שלומי
וסתם

מה עושים?

1. גלגל הערבות ההדדית – מראים לתלמידים סיטואציות שיש בהן מקרים של הזדמנות לערבות הדדית וכל אחד מציע רעיון איך לעזור. (נספח 1)
2. כותבים את הביטוי: "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא י"ט, י"ח).
 - מסבירים את המילים ומבקשים דוגמאות מהתלמידים.
3. משמיעים את השיר "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ"
- בוחרים את השיר שאוהבים לומדים לשיר ומפיקים שיר כיתתי
4. מכינים כתב התחייבות כיתתית, וכל תלמיד חותם עליו ומבטיח להשתדל לקיים ערבות כיתתית. (נספח 2)

עיבוד וסיכום

מטרה: לחזק הבנה מרחבית, רגשות כלפי הסביבה ולפתח אחריות קהילתית.

מה עושים?

מפת הערבות ההדדית של השכונה שלי

1. מחלקים דף עם שרטוט פשוט של רחוב או שכונה, או מבקשים מהתלמידים לצייר אחד כזה בעצמם.
2. התלמידים מסמנים עליו מקומות לפי קריטריונים. למשל:
מקומות שבהם ראו עזרה
מקומות שצריך בהם יותר סולידריות
מקומות שמרגישים בהם שייכות וחום קהילתי
3. משתפים את התוצרים

מה צריך?

דפים עם שרטוט של
הרחוב או השכונה

להמשך המסע

1. **ארגון משימה כיתתית** - מעשה טוב כיתתי / בית ספרי / יישובי
 - הכיתה מאתרת צורך שלשמו כל הכיתה מתגייסת לעזור ולסייע מתוך ערבות הדדית.
 - הכיתה מתכננת ומבצעת ובסוף כל אחד משתף איך היה לו ואיך הוא הרגיש.
2. **קופסת "מעשים טובים"** - מניחים בכיתה קופסה עם חריץ.
 - במהלך השבוע התלמידים כותבים פתקים עם תיאור מעשה טוב שהם עשו או ראו - ומכניסים לקופסה.
 - בסוף השבוע שולפים כמה פתקים, מקריאים אותם (ללא שמות), ומדברים עליהם בכיתה.
 - בתום כל הקראה של מעשה טוב כל התלמידים מוחאים כפיים.

נספח 1: הזדמנות לערבות הדדית

רועי שיחק בכדור בחניה ופגע במכונית של שכן.

ביתה של נעם נפגע בסופה – הגג נשבר ונכנסה רוח קרה.

ביתה של נעה יש תלמיד ששכח את האכל שלו בבית.

גיל נפל בחצר הבית והוא בוכה. הרבה ילדים ראו, אבל המשיכו לשחק.

השכונה של סבא וסבתא שלכם נשארה בלי חשמל לפני שבת. לסבא וסבתא שלכם קשה להסתדר.

דני ראה בגן הצבורי שמישהו שבר נדנדה והלה.

במסכה של הכיתה שרו שיר חדש, ותלמיד אחד לא הכיר את המלים.

רון ראה תלמיד שיושב לבד בהפסקה.

ערב פסח קרוב, ובישוב יש משפחה שאין לה בית לליל הסדר.

תלמיד נכנס לכיתה ואין לו כסא.

בשיעור המורה דברה והתלמידים הרעישו.

השכן העביר דירה והכניסה לבית נשארה מבלגנת.

אוריה לא הרגישה טוב ונשארה יומיים בבית ולא הגיעה לבית הספר.

רוני הזמין אותך ליום ההולדת שלו ואתה לא חבר טוב שלו.

כתב התחייבות כיתתית ערבות הדדית

אנחנו, תלמידי כיתה _____, מתחייבים בזאת:

- לעזור לחברים שלנו כשצריך ולא להשאיר אף אחד לבד.
- לדבר זה עם זה בנימוס, בכבוד ובלב פתוח.
- לשים לב למי שצריך עזרה – ולפנות אליו ביוזמתנו.
- לשמוח בשמחת החברים ולעודד כשמישהו עצוב.
- לזכור שכולנו שונים, אבל כולנו שווים וחשובים.
- לפעול יחד כדי ליצור כיתה שהיא כמו משפחה – שאכפת לה מכולם!

חתימות התלמידים